

ZAŠČITA INOVACIJ S POSLOVNIMI SKRIVNOSTMI IN PATENTI: DEJAVNIKI ZA PODJETJA IZ EVROPSKE UNIJE

POVZETEK

Julij 2017

ZAŠČITA INOVACIJ S
POSLOVNIMI SKRIVNOSTMI IN PATENTI:
DEJAVNIKI ZA PODJETJA IZ EVROPSKE UNIJE

POVZETEK

Kazalo

Kazalo

Seznam okrajšav

Seznam preglednic

Povzetek

1. Uvod
 - a. Zaščita inovacij in možnost prisvojitve donosa inovacij
 - b. Opredelitev poslovnih skrivnosti
 - c. Različni pravni okviri
 - d. Poslovne skrivnosti podrobno
 2. Literatura in hipoteze
 - H1. Stopnja konkurence na področju inovacij
 - H2. Raven inovativnosti
 - H3. Vrsta inovacij
 - H4. Odprte prakse na področju inovacij
 - H5. Finančne omejitveZdruževanje patentiranja in varovanja poslovnih skrivnosti
 3. Podatki
 4. Prvi pregled dokazil: Opisna analiza
 - a. Stopnja inovacij po državah
 - b. Poslovne skrivnosti in patenti po velikosti podjetij
 - c. Poslovne skrivnosti in patenti po gospodarskih sektorjih
 - c. Poslovne skrivnosti in patenti po vrsti inovacij
 - e. Poslovne skrivnosti in patenti ter sodelovanje na področju inovacij
 5. Ekonometrična analiza
 - a. Modeli
 - b. Spremenljivke
 - c. Rezultati ekonometrične analize
 - H1. Stopnja konkurence na področju inovacij
 - H2. Raven inovativnosti
 - H3. Vrsta inovacij
 - H4. Odprte prakse na področju inovacij
 - H5. Finančne omejitveDopolnjevanje med poslovnimi skrivnostmi in patenti
Drugi dejavniki, ki vplivajo na izbiro načina varovanja
 6. Sklepne ugotovitve in smernice za nadaljnje raziskave
- Viri

Povzetek

Kljub temu, da so poslovne skrivnosti gospodarsko pomembne, zlasti pa je pomembna njihova vloga pri varovanju donosa inovacij, so slabo raziskane, njihova povezanost s patenti pa se pogosto razlaga napačno. V tej študiji se to skuša pojasniti na podlagi reprezentativnih podatkov na ravni podjetij iz raziskave o inovacijah v Skupnosti (CIS), v katero je bilo zajetih skoraj 200 000 podjetij iz proizvodnega in storitvenega sektorja v Evropi.

Urad EUIPO je v študiji, izvedeni leta 2016 v sodelovanju s Centrom za evropske gospodarske raziskave iz Mannheima (ZEW), prek opazovalnega urada proučil dejavnike na področju zaščite inovacij in vplive na uspešnost glede na uporabo patentov in poslovnih skrivnosti v nemških podjetjih. Posebna pozornost je bila usmerjena v interakcijo med patentiranjem in varovanjem poslovnih skrivnosti ter na vplive izbranih strategij varovanja na uspešnost na ravni podjetja in na ravni posameznih inovacij¹.

Urad EUIPO si zdaj na podlagi tega dela prek opazovalnega urada prizadeva izboljšati razumevanje vloge in prispevka poslovnih skrivnosti v portfelju pravic intelektualne lastnine podjetij na ravni Evropske unije.

Na podlagi predlaganih teoretičnih modelov o interakciji med patentiranjem in varovanjem poslovnih skrivnosti je bilo proučenih več dejavnikov, ki naj bi vplivali na uporabo obeh mehanizmov varovanja. Poseben poudarek je na dajanju prednosti bodisi patentom bodisi varovanju poslovnih skrivnosti in dejavnikih, ki vplivajo na izbiro strategije varovanja. Medtem ko sta bili v predhodnih analizah obe možnosti pogosto obravnavani kot nadomestka, je v tej študiji poudarjena dopolnjevalna vloga obeh načinov varovanja.

Rezultat analize so naslednje glavne ugotovitve.

1. Inovativna podjetja za zaščito svojih inovacij pogosto uporabljajo patente in poslovne skrivnosti.
2. Za zaščito inovacij se v večini vrst podjetij, v večini gospodarskih panog in v vseh državah članicah² pogosteje uporabljajo poslovne skrivnosti kot patenti.
3. Poslovne skrivnosti in patenti se pogosteje uporabljajo v podjetjih z notranjimi raziskavami in razvojem ter visokimi izdatki za inovacije, pa tudi kadar je inovacija nova za trg. Pri inovacijah, ki so nove samo za podjetje, se daje prednost poslovnim skrivnostim.
4. Patenti (sami ali v kombinaciji s poslovnimi skrivnostmi) se uporabljajo pogosteje, kadar je inovativni izdelek fizično blago in ne storitev.
5. Poslovne skrivnosti (pogosto brez patentov) se pogosteje uporabljajo za procesne inovacije in inovacije pri storitvah.
6. Poslovne skrivnosti (same ali v kombinaciji s patenti) se pogosteje uporabljajo za ohranjanje ali povečanje konkurenčnosti inovacij, ki so jih zadevna podjetja uvedla z odprtimi praksami na področju inovacij, kot je sodelovanje na področju raziskav, zlasti z oddaljenimi (neevropskimi) partnerji.

¹ Podatki o posameznih inovacijah so bili na voljo samo v nemški raziskavi CIS. V tej študiji, ki temelji na podatkih iz vseh držav članic EU, se vse analize nanašajo na raven podjetja.

² Ta študija temelji na podatkih za 24 držav članic. Češka, Danska, Francija in Španija v svoje različice raziskave CIS niso vključile vprašanj o uporabi poslovnih skrivnosti.

7. Na trgih z močno cenovno konkurenco se po navadi daje prednost poslovnim skrivnostim pred patenti. Na trgih z močno konkurenco na podlagi kakovosti se po navadi uporabljajo poslovne skrivnosti in patenti. To je povezano z ugotovitvijo iz točke 5. Močna cenovna konkurenca je značilna za blagovne trge, na katerih so možnosti za diferenciacijo/inovacije izdelkov majhne, stopnjo dobička pa je mogoče zvišati z inovacijami za zmanjšanje stroškov/procesnimi inovacijami.

Opozarjamo, da je treba ugotovitve tako kot pri vseh tovrstnih ekonometričnih analizah razlagati previdno. Rezultati te študije razkrivajo, da je izbira strategije varovanja povezana z nekaterimi značilnostmi podjetij in trgov, na katerih delujejo. Vendar se to ne bi smelo šteti za trden dokaz vzročno-posledične povezave. Za jasnejšo opredelitev vzročnih dejavnikov bi bili potrebni bolj poglobljena raziskava in boljši podatki.

Kljub temu upamo, da bodo rezultati te študije oblikovalcem politik po sprejetju Direktive o poslovnih skrivnostih leta 2016 zagotovili podlago za nadaljnji razvoj politik na tem področju.